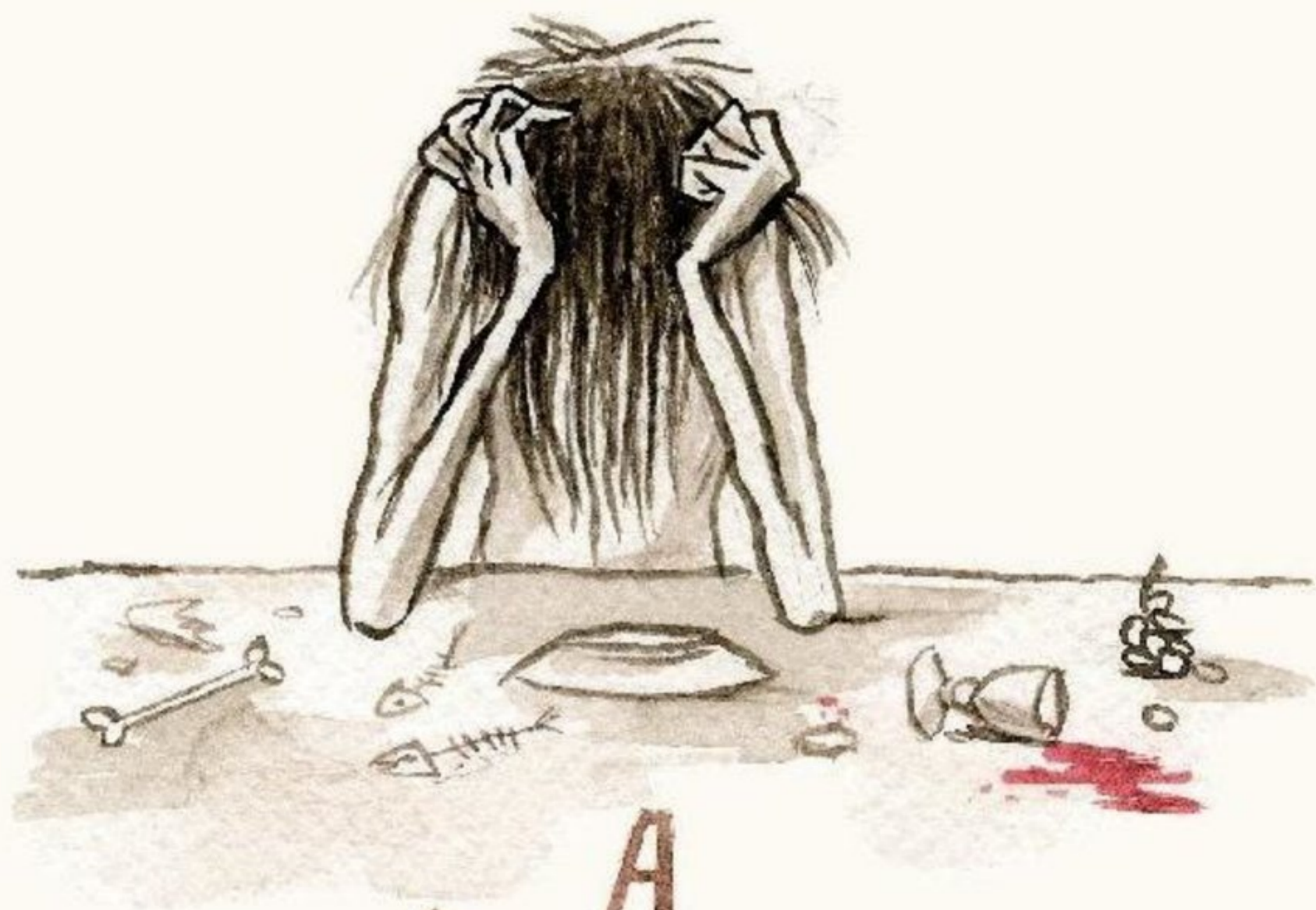

MARTIN KASARDA

POSLEDNÁ VEČERA

A
INÉ RADOSTI

MARENČIN PT

Posledná večera
a iné radosti

Martin Kasarda

Posledná večera
a iné radosti

MARENČIN PT

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

© Martin Kasarda, 2013

© Marenčin PT, spol. s r. o., 2013

Jelenia 6, 811 05 Bratislava

marencin@marencin.sk www.marencin.sk

Cover © Martin Šútovec, 2013

Jazyková úprava Jozef Molitor

Design © Katarína Marenčinová, 2013

344. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-183-6 (viaz.)

ISBN 978-80-8114-183-6 (ePub)

(azda) Posledná večera

Motto: Slováč bol vždy všade (prvý?)...

Na malom koberci u Šimona Malomocného sme ležali v tomto poradí (zľava, meno a povolanie): Mária Magdaléna, prostitútka, Ježiš Kristus, altruista a revolucionár, toho času tulák a ľudový liečiteľ, Augustín Boleslav Trnistý, teda ja, prezývaný aj Iška Riot, slovenský bard a podvodník, Marta, Šimonova zákonitá manželka, inak kuchárka od Troch kráľov. Alles.

Chystáme sa na pánsku jazdu. Čakáme. Ježiš poslal dvoch našich chlapcov zistiť, či bude dnes U Džbána pečený baran. Odchádza totiž kdesi za svojím tatkom a ten baran má byť jeho poslednou a rozlúčkovou večerou. Má triatridsať rokov, najvyšší čas začať normálny život, osem hodín robiť, deti vychovávať, tvrdí.

Lenže teraz ležíme. Nešťastná náhoda. Ježiš si pred chvíľou spomenul, že chce dobré pečené bravčové. Vždy bol nonkomformistom a dnes mu nevadí, že je pôst. Chvíľu sa náboženská obec, ktorej šéfuje jeho tato, aj čudovala, že jablko padlo tak ďaleko od stromu a mladý sa vzpiera. Ale zvykli si.

Po bravčové šla Marta. Ukradnúť z kuchyne. Ježiš jej nahustil do hlavy, že jezuiti budú tvrdiť o svätení prostriedkov svojej pravdy. Prečo ich nevyužiť, nie? Ešte netušil, aká je Marta šmatlavá. Ledva vošla, už sa aj potkla o prah a alabastrová nádoba jej letí z rúk. Mäso skončilo u mňa. Alabaster s tupým úderom Ježišovi na hlavu. Ako klobúk. A masť steká, krásne steká. Po tvári, po vlasoch, po šatách. Nie je to až taká chyba, Ježišove masťné vlasy sú povestné po celom Jeruzaleme a nosiť dva roky jedny háby znamená nedokázať sa ušpiniť. Viac ušpiniť.

Skoro som sa nahneval. Paskuda nešikovná. Ježiš sa prizera, mierne otupený úderom, ja vysvetľujem Marte, že to všetko mohla radšej predať na ulici aspoň za tristo denárov. A mali by sme sa za čo večer rozlúčiť. On nás síce pozval na azda poslednú spoločnú večeru. Lenže vo svojom prekliatom ľudomilstve všetky peniaze rozdal. Niekedy je až detsky naivný. Treba pomáhať, nám stačí, že žijeme, veď sa o nás postarajú dobrí ľudia, tvrdí. Jemu je hej, tato mu slúbil, že bude sedieť

v kráľovstve po jeho pravici. To by som aj ja rozdával.

Ledva som na Martu dovrieskal a vysvetlil jej všetky nevýhody laxného prístupu k myslieniu, čo sa u väčšiny druhého pohlavia prejavuje denne, Ježiš povedal:

„Nechaj ju! Načo ju trápiš? Dobrý skutok na mne vykonal: predbehla sa pomazať moje telo na pohreb.“

Po týchto slovách sa začal vyzliekať. Pred dámami! Ježišov príklad však treba nasledovať. Mária Magdaléna si zľahka uvoľňuje šnúrky, ktoré držia jej šaty. Tie sa milimeter po milimetri spúšťajú, kľžu sa cez jej tolkými mužmi vybozkávané prenádherné prsia, nežne zrýchlia cez brucho, aby naposledy spomalili na bedrách. Ách. Žiadny Palmers, ale živá a voňavá ženská prikrývka. Tak som sa zo solidarnošči, ako budú hovoriť slušní poľskí katolíci o dvetisíc rokov, vyzliekol aj ja a strhol som háby Marte. A nahí sa mastíme masťou z Ježišovho tela, tlačíme sa k sebe, striedame sa, zhasíname a zažíname svetlá, rozkoše a dni.

Verím, že ste mali nahé telo v rukách. Možno. Ježiš nás učil milovať. Síce blížneho svojho, ale my sme vždy chápali blížnu. Veď aj blizniak má svoju bliznu. Či to je piestik? Nevieam, v biológii sa až tak nevyznám, na to sa narodí Linné a nie ja. Mne stačí dnes minimum, sex. Možno opovrhujete, privolávate všetkých svätých, ale realita je raz taká. Chcel by som raz opísať všetky

rozkoše, ktorými nás obdarovávali jeruzalemské devy. Na hony boli vzdialené takzvanej misionárskej polohe. Tú vymysleli omnoho neskôr.

Prikladám svoju ruku k nežnému telu. Hudba sfér. Ježiš nepatril k extra milovníkom hudby. Keby to tak bolo, všetko by bolo inak. On len anjelské chóry, božie pokorné spevy. Viem, že je to odozva na súčasnú rímsku pop-music, ktorej melodickosť má veľmi blízku ku gýču a veľmi ďaleko k poctivému rock'n'rollu. Bože, kde som to slovo vzal? Zas vo svojej platónsky sa roz-pamätávajúcej duši? Stáva sa mi to často, že si spome-niem na pojmy, ktorých denotáty neviem nájsť. Možno je to dejà vu. Možno parapsychológia.

Nemám čas zamyslieť sa. Vy máte? Ježiš práve vr-cholí s Máriou Magdalénou. Pomerne mu závidím. Niežeby som nemohol dospieť s Martou k orgazmu, to nie, ale dívať sa na rozkoš druhých ma neustále pri-vádza na myšlienku, či aj vyzerám pri erekcii tak stu-pídne. Napätá tvár, spotené telo, dychčanie až výkriky. A pritom sledovať oplodnenie kobyly žrebcom zna-mená – samozrejme, teoreticky – to isté. Ešte šťastie, že nám Boh, to ako Ježišov tato, nedal do vtáka košť.

Pohyby, pohyby, pohyby. Pot, pot, pot. Ježiš, Ježiš, Je-žiš. A na záver orgazmus. Teraz by sa patrilo zapáliť si. To však v Európe bude možné až v šestnástom storočí, po objavení Ameriky, takže smola.

Až hluk pred domom nás vracia realite. Jedenásti apoštoli. Ježiš, stojac pri okne, komentuje ich počínanie. Pokúšajú sa zväbiť počestné panny jeruzalemské na svoje oje. Ale, ako je u nás zvykom, nemajú prachy. Tým pádom si ich devy nevšímajú. Ja som chlapcov už dlho prehovárал na veksláctvo, ale Ježiš stále, aby sme milovali blížneho svojho. Keď som argumentoval tým, že s peniazmi by toho milovania s blížnym a najmä blížnou bolo viac, tak on na to, že nezosmilním. Puritán. Ale má pravdu, veď Mária Magdaléna s nami aj bez peňazí.

Napriek chabým protestom domácej pani vchádzajú. Kamaráti z mokrej štvrte. Ježiš vymyslel plán: po baranovi U Džbána pôjdeme do getsemanskej pivárne a na noc sa uchýlime do baru U Kaifáša. Parádna štácia, samé kurvy, vojaci z Ríma, sem-tam kňazi a iná zberba. Šepká sa, že vraj to celé má pod palcom šéf judskej bezpečnosti Pilát. Dobré sa tam provokuje. Bojová porada je teda na mieste, nech si Marta hovorí, čo chce.

Samaritán sa asi zbláznil. Ledva apoštoli za sebou zavreli vráta, riekol:

„Smutná je moja duša až na smrť. Zostaňte tu a bdejte.“

A spravil chlapcom radosť, pretože sa vyklonil z okna a zavolať aj počestné panny jeruzalemské. Bodaj by nie, trieskali na bránu a kričali:

„Pane, Pane, otvor nám!“

Pokračovanie si určite viete predstaviť. Oheň. Ježiš totiž zbadal, že doniesli nový olej do lúč. Vo svetle horiacich knôtov, počas aktívneho pohybu na zdravom tele, začal som uvažovať o jedle. A nie som sám. Chlapci vstávajú, smer jasný – baran. A devy nechávame napospas hriechu ostrova Lesbos.

Mám povinnosť, ako sa dozvedám. Bože, prečo ja? Ježiš sa rozhodol, že som ten pravý, mám dohodnúť stôl U Kaifáša na večer. Nevieť vychádzať s ľuďmi, o ktorých som nepresvedčený. Čo som tušil, stalo sa. Povedal mi, že on tu židov nechce. Tresol som mu pár slovenských po papuli, lebo to nepovedal s veľkým Ž. Veď aj pravidlá slovenského pravopisu vydumané Jazykovedným ústavom Ludovíta Štúra raz tak budú uvádzať. Ale bav sa s gójom inteligentne! Ten antisemita poturčenecký skrotol až po násilí. A radšej mi ešte dal tridsať strieborných, aby sme len k nemu prišli, že u neho bude ticho a pokoj a podobné drísty, na ktoré si človek v reklame zvykne.

Potlkam sa Jeruzalemom. Večne špinavé mesto. Ježiš s chlapcami sa už určite napchávajú. Trochu mi je ľúto za Magdaléninou vôňou. Ale keď pánska jazda, tak pánska jazda. Keď posledná večera, tak nech stojí za to. Ešte netuším, čo z toho raz spraví história. Jasnovidectvo nikdy nebolo mojou silnou stránkou, hoci ma preň o pár storočí neraz upália.

Vo vnútri pokútnej reštaurácie U Džbána sedí dvásť vlasatých. Stolička pre mňa. Ježiš je smrteľne vážny. Zas má spleen, že by mu ho Baudelaire v Paríži mohol závidieť, keby už žil. Odkedy šli po Ježišovi tajní, tak s ním bolo občas na nevydržanie. Aspoň dnes si to mohol odpustiť, veď ako tvrdí, o tri dni je u tatka. Ale nie, musí nám prevrávať do duše, zrada a zapieranie, podvody a úskoky a mnohé iné etické kategórie. Bodaj ho.

Miesto barana vzal do rúk chlieb, lámal ho a podávajúc hovoril:

„Vezmite, jedzte, toto je telo moje.“

S úžasne vážnym ksichtom, ako keby ho fotili na prezidentský portrét v niektorej z budúcich totalitných podôb Slovenska, vzal kalich a podal nám ho. Pili sme z neho zaradom, víno steká každému po brade, tak sa naplňame a on do toho:

„Toto je moja tej novej zmluvy krv, ktorá sa vylieva za mnohých.“

Pozerám na rozladené oči spolustolovníkov. Ani Tomáš neverí. Ježiš je čudák, božský tvor, čo všetko robí len z nudy. Jeho tato je rajske bohatý a my musíme z Džbána utiecť, pretože nemáme ani poriadne čím zaplatiť. Aj tak sa sem tak skoro nevrátíme, každý z nás sa kamsi chystá. Začínajú sa poľné práce, turistická sezóna, Peter sa dokonca chystá pozrieť si majstrovstvá sveta gladiátorov v Ríme.

Po poslednej večeri prichádza posledná noc. So spevom na perách sa púšťame na Olivetský kopec. Tam sa skrýva v prekrásnom prírodnom prostredí, v tieni prekrásnych platanov, nie ďaleko od prekrásnych tóní jazierka, ktoré podľa legendy vzniklo z obrovského množstva pivného moču miestnych štamgastov, prekrásna Getsemanská záhradná piváreň, kde za spevu prekrásnych vtákov možno prekrásne stráviť množstvo nahlúpleho prekrásneho času.

Azda aj ten filantrop príde na nové myšlienky. Pivné. Ježiš sa tu chce rozlúčiť so svojou mladosťou, ako sa vyjadril, zaspomínať na staré dobré časy. Pivo má melancholické podtóny. V clivých rozhovoroch o sexuálnych radovánkach plynie večer, rozoberáme svoje túžby, vykladáme sny, neruší nás žiaden totem, tabu je pre nás tabu. Prvý som si všimol, že sme sa dostali do pozornosti niekoľkých za stromami schovaných pánov. Rímsky fízlovský systém je veľmi nenápadný. Chcel som to nenápadne pošepnúť Ježišovi. Nakláňam sa k nemu. On zasnene žmúri, nastavuje pusu. Nevydržím! Bozk ako ružová záhrada.

Osud pripravuje človeku nebezpečné nástrahy. Aj obušky. Ježiš sa zbytočne vyhovára. Obvinenia z nemravnosti, homosexuality, pohoršovania na verejnosti, rozširovania AIDS, vlastne toto ešte nie. Po krátkej bitke, keď Rimania najprv odmietli reagovať na náš

gándhiovský postoj a výkriky máme holé ruky a my sme prudko zmenili taktiku, sa nám darí utekať. Cieľ a miesto stretnutia rozprchnuvšieho sa krdľa apoštolov je jasný: bar U Kaifáša. V ktoromsi písme sa bude už o pár rokov písať, že tam bol Ježiš sám a dovedli ho rímski vojaci, ale pokiaľ mi pamäť slúži (čo však môže byť aj mystifikácia), nebolo to tak.

Beh cezpoľný, ako každý šport, škodí zdraviu. Vitaj, bar! Ježiš tu už sedí, prichádzajú aj ostatní, útek z Getsemanskej sa vydaril. Víno tečie potokom. Jedno nechápem, prečo nám Ježiš stále dookola rozpráva o svojich kšeftoch, ktoré si ešte nestihol uzavrieť. Ráno má vraj vyniesť s nejakými dvoma vreckármi kríže na Golgotu. Keď však bude takto popíjať, tak mu to vôbec nezavídím, to bude hotová kalvária v tom jeruzalemskom vlhkom teple. Vraj to slúbil Pilátovi. In vino veritas, kamarát. So šéfom judskej polície by som neuzavrel obchod ani za nič.

Nad ránom je každé prostredie pekné. Inšpirujúce. Ježiš ma poprosil, aby som mu zarecitoval zo svojich veršov. Tajne som čakal na tento moment, pretože som napísal novú báseň, tentoraz surrealistickú ponášku na biblické žalmy a hymny:

Narodil sa Kristus Pán

Zas jeden šťastný pôrod, do boha!

A vraj je to oné, chlapec

Má taký maličký
Pohlavný údik
A celý svet si vydýchol
Lebo tento vták
Bude ukrižovaný pre radosť
Poplačme si radujme sa
Že žijeme dlhšie jak on
A prežili sme aj
Zahnívajúci kapitalizmus

No nie je výborná? Je. Ježiš sa váľal od smiechu. Tomu poslednému slovu síce nerozumiem, ale ten príval pobehlíc, ktoré s obnaženými vнадami okolo nášho stola radostne tancujú, ma presviedča, že to nie je márne. Vzťah umenia a dám ma vždy privádzal a bude privádzať do extázy. Tuším, že medzi estetikou a erotikou nebude len vzťah rovnakého začiatočného písmenka. A koncovky. Ale ani vzťah finančný, pretože peniaze nepatria medzi hobby estetickej lobby.

Pijúc z črievice červené víno sa ledva stíham uhýnať. Prsiam a stoličkám. Ježiš vyprovokoval bitku. Alebo naopak. Ježiš je príčinou vyprovokovanej bitky. Rimania nás našli. Ono v meste, ktoré má dva nočné bary, to nie je až také náročné. Prekvapuje ma skôr to, v akej sú prevahe. Nezdá sa mi to fér, keď na dvanástich apoštolov a jedného Krista zaútočí rímska stotina. Filozofia násilia, na ktorú som si ráčil zvyknúť za tých

nemnoho tisícročí, čo sa potulujem po mysliacom svete, má rovnakú tvár. Ja mám pravdu, pretože mám zbraň. Trochu ľutujem Ježiša, že aj on tak skončí.

Bitka prebieha v pomerne hektickom tempe. Pochopil som. Ježiš v osídlach moci. Ten antisemita poturčenecký, Kaifáš, nás chcel nalákať. A prenasledujúci Rimania mu prišli vhod. Tu máš, kričím, nenávidiac afekty, a s rozmachom mu triafam do tváre mešcom. Je tam tridsať strieborných, čo mi dal ako úplatu, aby sme došli k nemu. Po úderoch do temena tuším, že som to nemal robiť.

Ležali ste zbití na zemi? Nie? Ježiš síce tvrdil, že kto do teba kameňom, ty doňho chleбом, ale po svojich skúsenostiach neodporúčam. Hľadám ho a nevidím. Môj pohľad zakotvil na kľáčiacom Petrovi, ktorý tvrdil, že Ježiša nepozná. Pilátovi chlapi vedia byť nepríjemní svojimi otázkami na telo. Nečudujem sa Petrovi, že zapiera. Čestne, vy by ste sa priznali k svojmu šéfovi po oznámení, že je defraudant?

Dopíjam, čo môžem, kým stoličky nerozmlátia všetko. Chýba pokora. Ježiš je slušný aspoň v tom, filantrop zarytý, že nechá bezprizorných čestne bezprizornieť. Nie ako títo devastujúci rímski vojaci. Hladina krvi v alkohole stúpa.

Ako opitý koráb potácam sa von. Nemajú svedomia. Ježiša čaká pri vchode miestna spodina a vykrikuje,

aby ho ukrižovali. Schovaný na záchode vidím škárou, ako si Pilát umýva ruky. Tuším, že z tohto miesta musím zmiznúť. Jediná nádej mi zostáva, vyspať sa. V hroznom sne ma prenasleduje pocit, že som čosi prešvihol. Ani nie tak udalosť, čin, ale moment, ktorý rozhoduje. Budím sa. Pocit, v ktorom sa zobúdzate a nie ste si istí, či posteľ, do ktorej ste si ľahli, je totožná s tou, kde sa zobúdzate. Pochybnosť o vašej skutočnosti. Snívam sa ja vám, alebo vy mne? Zaspávam. Budím sa, spotený ako za najspornejšieho leta. Nič nevidím. Možno mi preskočilo. Už tretiu hodinu nič nevidím, nevnímam očami. Preč, preč spomedzi múrov. Oslobodiť sa zo stiesnenia, z pocitu viny. Ujsť pred samým sebou, neobviňovať sa. Kážem si a nepočúvam.

A kričím.

A kričím, ako ozvena odpovedám akémusi známemu hlasu, kričím jednu jedinú vetu:

„Eloi, eloi lamma sabakthani?“

Potom som sa obesil, pritom to z duše neznášam.

Botanika betónu

Mlátiť baseballovou palicou nepriateľa po hlave je nevkusné. Červeno-bordová tekutina zakrvaví celý priestor, hoci vizuálny efekt to je nepochybne dobrý a grafik sa musel pri renderovaní pozadia zabávať, myslí si Greg a nasype si do úst za hrst' arašidov. Mení svojej postave zakrvavenú športovú zbraň za samopal pochádzajúci z výzbroje izraelskej armády, prekračuje tmavú kaluž na podlahe betónovej kobky pripomínajúcej pivnice v ich paneláku a zakráda sa do ďalšej miestnosti. Aj keď vlastne ho táto hra už nebaví. Možno by mohol zbehnúť za Petrou, mohli by si vyskúšať nejaké nové polohy. Hádám ešte nebude celkom opitá, keď má v hlave príliš, je ako handrová bábika, síce majú spolu sex za každých okolností, ale nemá z toho zážitok, len takú telesnú potrebu.

Skrčí plechovku s kolou, zacieli na kôš a hodí. Neopozornosť sa vypomstí, mozog mu vyletí kdesi na